

Oprørsregeringens mønter fra Treårskrigen 1848 - 1850

Langt de fleste møntsamlere har i deres samling de to - for det meste ret velbevarede kobbermønter - 1 Sechsling og en Dreiling. De er præget i Altona i 1850, dreilingen i 202.892 eksemplarer og sechslingen i 365.414 eksemplarer, nogle af de sidstnævnte er dog præget i 1851.

Det er kønne mønter, hvis forside bærer et af egeløv omkranset våbenskjold, der i det venstre felt har de to slesvigske løver og i højre halvdel Holstens nældeblad. Bagsiden har under værdiangivelsen initialerne T. A., der står for møntmesteren Theodor C. W. Andersen, og under disse bogstaver rigsæblet, som var Altonamøntens mærke. Tilsyneladende er det ret uinteressante mønter, men studerer man dem nøjere, viser det sig, at de afspejler et såre interessant afsnit af Danmarks historie.

Den første epoke af mønternes historie afsluttes egentlig den 28. april 1772, da den tyske læge og danske statsmand, greve J. F. Struensee på Øster Fælled blev halshugget og lagt på hjul og stejle.

Årsagen til den hårde dom over Struensee var bl.a. hans forhold til Christian den Syvendes dronning, den engelsk fødte Caroline Mathilde. Deres fælles datter Louise Augusta blev seksten år gammel gift med den meget ældre prins Frederik Christian af Augustenborg.

Dette ægteskab blev arrangeret af A. P. Bernstorff for at hindre, at monarkiet ved mandsliniens eventuelle uddøen splittedes. Prins Frederik Christian og Louise Augusta fik tre børn, Christian August og Frederik Emil August, bedre kendt som prinsen af Nør, samt datteren Caroline Amalie, der 1815 blev gift med den danske konge Christian VIII, hvilket altså vil sige, at Struensees barnebarn blev Danmarks dronning.

Christian VIII (1786-1848, konge fra 1839) var gift to gange. Første gang blev han 1806 gift med Charlotte Frederikke af Mecklenburg-Schwerin (1784-1840), men skilt 1810. Anden gang blev han 1815 gift med Caroline Amalie af Slesvig-Holsten-Sønderborg-Augustenborg (1796-1881).

Tre synspunkter

På dette tidspunkt var den politiske stilling den at kongen af Danmark også var hertug af Holsten, der dog i henhold til bestemmelserne i Det tyske Forbund, som var stiftet 1815, var underlagt dette forbund. Kongen var tillige hertug af Slesvig, så han var altså både konge og hertug. Den 20. januar 1848 døde imidlertid ret pludselig Christian VIII kun 62 år gammel, og der op-stod snart stridigheder om arveretten til den danske trone. Samtidig opstod der stridigheder om tre politiske synspunkter:

Medlemsblad for:
**Numismatisk Forening
for Nord- og Sydslesvig**

Redaktion/ Kommission:

Jens Madsen
Jørgensby 14
6310 Broager
jensmadsen@moneta.dk
Tlf.: 74 44 95 63

Gengivelse af artikler kun
efter indhentet tilladelse
og med kildeangivelse.

Formand:

Henning Kjær
Kærmindevej 17
6400 Sønderborg.
Tlf.: 74 43 34 82
Fakjaer@mail.tele.dk

Brevbud:

Ved brevbud betales 3% i
salær og evt. porto.

Faste brevbud skal være
fremme dagen før auktionen.

Modtages af
H. C. Deelee
Genner Bygade 29
6230 Røde Kro
Telefon 74 66 49 50
hansdeele@bbsyd.dk

Oplag: ca. 130 stk.

Foreningens vedtægter kan
altid rekvireres hos
formanden.

www.nfns.dk

Tryk: Langenberg
Sønderborg

1. Ejderpolitikken, der gik ud på at knytte Slesvig fastere til Danmark, hvilket altså ikke gjaldt Holsten, da man anså Ejderen for at være grænsen.

2. Helstatspolitikken, der ville have både Slesvig og Holsten knyttet fast til Danmark, altså Christina I's såkaldte Ribebrev af 5. Marts 1460. Heri lovede kongen, at Slesvig og Holsten skulle være "evigt tilsammen udelte".

3. Slesvig-Holstenernes krav om, at hertugdømmerne blev løsrevet fra Danmark og tilknyttet Tyskland. Det var slesvig-holstenerne, der under hertug Christian August af Augustenborg og Frederik Emil August - prinsen af Nør - gjorde oprør den 18. Marts 1848 under et forberedende møde i Rensborg. Den 23. marts samme år blev oprøret officielt deklareret i Kiel, tilskyndet af den uro, som februar revolutionen i Frankrig havde udløst så mange steder i Europa.

Den 9. april 1848 klokken 8.30 om morgenen rykkede de danske tropper ind i Bov, og kampen var hård, især omkring stendiget ved kirken, og der blev kæmpet fra hus til hus, Insurgenterne - oprørerne - måtte dog fortrække over Oldemorstof og Nyhus til Flensborg.

Derefter tog krigshandlingerne fart, navne som Slesvig og Dybbøl, Kolding og Fredericia vil huskes. Krigen sluttede med danskernes sejr ved Isted den 25. Juli 1850, hvor oprørerne mistede 2.800 mand og danskerne 3.600 mand. Med en prøjsisk - østrigsk besættelse af Holsten og en dansk besættelse af Slesvig, sluttede Treårskrigen. Krigens udgang blev hilst med jubel i Danmark. Der var dog egentlig ikke meget at juble over, idet freden ikke bød os nogen sikkerhed, da den almindelige mening i Tyskland var den, at de slesvig-holstenske brødre blev undertrykt af Danmark.

De absolutte tabere i treårskrigen var de to mænd på Augustenborg, der havde sat oprøret i gang, så det nødvendigvis blev en væbnet konflikt. Under krigen havde de ikke spillet nogen glørværdig rolle, og de tyske stater var da også ganske uinteresserede i Augustenborgernes håb og krav.

Grundloven for kongeriget.

Midt under denne ulyksalige krig blev Danmarks riges grundlov formet, vedtaget og underskrevet den 5. Juni 1849. Men Danmarks nye forfatning var skabt under krigen i en dyb og splittende national krise indenfor det monarki, som skulle føres videre; dog må det erindres, at grundloven kun gjaldt for kongeriget og altså ikke for Slesvig og Holsten. I Slesvig var kongen stadig enevældig, og hans funktion i Holsten var som hidtil.

Medlemssalg nr. 456

tirsdag den 14. marts 2017

Nr	Me dl		Kons	Opr. Pris	
		Sedler			
1	38	DK Broager 10 pf. Si. 18	0	35	
2	38	DK Gramby 2 mark Si. 35	0	15	
3	38	DK Haderslev 50 pf. Si. 41	1	75	
4	38	DK Haderslev 1 krone uden kontrol nr Si. 50	0	35	
5	38	DK Rødding 50 pf. Si. 75B	0	40	
6	38	DK Sottrup 1 mark Kursiv skrift Si. 84B	0	165	
7	38	DK Vojens 25 pf. Si. 114B	0	30	
8	38	D 5 forskellige sedler	0	25	
9	38	D 5 forskellige sedler	0	25	
10	38	D 5 forskellige sedler	0	25	
11	39	DK 20 kr 1988 C8882A Si140	0	35	
12	39	DK 10 kr 1977 C2771B Si139	0	13	
13	39	DK Shell-Check FEM SHELL-KRONER	01-0	h.b.	
14	85	D Glogau 5, 10 pf, ½ m limrest 31.12.21	01-0	20	
15	85	D Lutter am Barenberge 10, 25, 50 pf 30.12.20	0	10	
16	85	D Yrkenborg 25 pf 31.12.21 Lippe 25, 50 pf feb.1921	0	21	
17	85	D Berlin 12 stk 50 pf 09.09.21	Lot	40	
18	85	D Sørup 1 m 06.07.19 Kiel 50 pf 01.01.18 Nortorf 50 pf 10.05.20	0	39	
19	85	D Pössneck 50, 75 pf 31.07.2, 1 Kreuzburg 50 pf 18.10.21, 2 x 1 m uå	Lot	30	
20	85	D Thale 5, 25, 50, 100 pf 31.12.22 limrest	0	20	
21	85	D Oldenburg 2 x 50 pf 1921	0	16	
22	85	DK Vojens 2 x 50 pf Si114A	Lot	10	
23	85	DK Højer 1 m Si58C	0	5	
24	85	DK Broager 1 m Si22	0	5	
25	85	DK 10 kr 1978 B8781H Si139	0	15	
26	85	DK 10 kr 1952 A7523G Haugen Johansen Si130	1+	100	
27	85	DK 20 kr 1985 C5853N Hoffmeyer Si140	1+	20	
28	85	DK 100 kr 1989 D7891F R. Mikkelsen Si142	0-01	110	
29	85	DK 100 kr 1995 F5951A Jens Thomsen Si143	0	150	

		Mønter			
30	38	DK 2 stk ½ skilling 1857 + 1868	1++	60	
31	38	DK 2 stk 1/5 R.B.S. + Rigsbankskilling 1842	1+	95	
32	38	DK 2 øre 1914	1++	30	
33	38	DK ½ krone 1926	1+	85	
34	38	DK 1 krone 1954	1+	75	
35	38	DK 1 krone 1959	0	95	
36	38	DK 2 krone 1915	01	125	
37	38	DK 2 krone 1959	0	125	
38	38	DK 1 jubilæum 1953	01	75	
39	38	DK 1 jubilæum 1967	0	50	
40	39	DK 1 jubilæum 1964	0	60	
41	39	DK 1 jubilæum 1968	0	65	
42	39	DK 1 jubilæum 1930	0	60	
43	39	DK 1 sæt prøvemønter 1 kr 1990, 2 kr 1990 GP 46, 47	01	80	
44	39	DK Marchmedalje Unicef 5 stk forsk.	0	30	
45	39	DK Marchmedalje Værn naturen 7 stk forsk	0	42	
46	39	DK 20 kr 1914 guld	0	1925	
47	39	DK 10 kr 1908 guld	0	975	
48	39	DK 1 sk 1860	1+	18	
49	39	DK 1 sk 1867	1++	18	
50	39	DK 5 stk skillingsmønter	Lot	19	
51	39	DK 16 sk 1857	1-1+	20	
52	39	DK ½ sk 1838	1-1+	14	
53	39	DK 1 sk 1771 korr.	1	15	
54	39	DK 1 øre 1899	01	30	
55	39	DK 1 øre 1902	01	33	
56	39	DK 2 øre 1907	1++	35	
57	39	DK 2 øre 1909	1++	40	
58	39	DK 2 øre 1912	1++	44	
59	39	DK Danfoss værkstegn 6 forsk.	Lot	24	
60	39	DK Genforeningsdukat nr 280 guld 9,5 g 90 %	0	2050	
61	39	DK Mindeducat Fr 9 nr 1185 guld 3,5 g 90 %	0	750	
62	109	Rusland stor kobbermønt 1771	1-	30	
63	109	No 8 sk 1728 Si5.2 H17B	1	300	
64	109	No 2 sk 1804 Si4.1 H18A	1	100	
65	109	DK 20 kr 1915 guld	1+	1900	

66	109	DK F3 2 sk 1662 Si18.5 H132B buklet	1(+)	75	
67	109	DK C5 2 sk 1676? Si7.1 H74A år slidt væk	1	35	
68	109	DK C5 2 sk 1681 Si8.1 H74B k.s.	1/1-	50	
69	109	DK C5 ½ sk 1693 Si3.1 H112A korr	1-	35	
70	109	DK F4 ½ sk 1719 Si1.2 korr	1-	10	
71	109	DK ½ sk 1771	1/1-	15	
72	109	DK ½ sk 1771 korr	1-	15	
73	109	DK 1 sk 1771	1	15	
74	109	DK 1 sk 1771 korr	1	15	
75	109	DK 3 stk. 1 sk 1771 korr	1-	15	
76	109	DK 1 sk 1812 Si2.1 H15A, 2 sk 1815 korr	Lot	10	
77	144	DK 25 øre 1874	1+	90	
78	144	DK 10 øre 1959	1+	55	
79	144	DK 5 øre 1884	1	50	
80	144	DK ½ rigsdaler 1854 kv. små rids	1	55	
81	144	DK 8 skill. 1695	1	140	
82	144	DK 1 krone 1938	1	30	
83	144	DK 1 RBS 1852 lille kantstød	1(+)	40	
84	144	DK 4 skill. 1871	1+	30	
85	144	DK 1 skill. 1812 "degnelus"	1+	30	
86	144	England 1 penny 1896	01	20	
87	144	Sverige 5 øre 1873 typemønt	1+	50	
88	144	DK 5 øre 1927 N	1+	15	
89	9	DK 2 kr 1888 jub	1+	140	
90	9	DK 2 kr 1930 jub	1+	40	
91	9	DK 2 kr 1937 jub plettet	01	40	
92	9	DK 2 kr 1953 jub	01	90	
93	9	DK 2 kr 1958 jub	0	55	
94	9	DK 5 kr 1964 jub	0	50	
95	106	Finland 5 penni	01	30	
96	106	NL 1 gulden 1955,56,57,65,66,76,76,82 2,5 gulden 3x 1960, 1962	01-0	35	
97	106	Sv. 5 øre 1691 (2 x perforeret, ks), 1 øre 1733, 1/16 rigsdaler specie 1848	1-	h.b.	
98	106	Sv. Sparbanken 1960 medalje kobber grønne pletter	01	5	
99	106	DK diverse mønter F 9, M 2	lot	5	
100	106	Diverse mønter	lot	h.b.	
101	106	Frankrig 5 franc 1960 (sølv), 120 g mønter	Lot	20	

102	106	USA 1 dollar 1890 S	1	60	
103	106	USA 1 dollar 1921(S?)	1+	60	
104	106	Italien 22 stk mønter (1864 -1968)	lot	h.b.	
105	106	Østeuropa 50 g mønter	lot	h.b.	
106	106	Frankrig 8 stk. kobber mønter (1791 - 1922)	Lot	5	
107	106	Preussen 3 mark 1909 (graffiti indrids)	1+	20	
108	106	D 5 mark 1966	01	20	
109	106	Norge 25 kr 1970 jub	0	35	
		Sedler			
110	40	Finland 100 mark 1945 påtrykt Specimen, 2 x perf hul, 2 x knapnål hul, lim rest	01	25	
111	40	Nord Irland PROVINCIAL BANK OF IRELAND LIMITED 10 £ 10.01.42 påtrykt CANCELED, 2 x knapnål hul	1+	25	
112	40	Nord Irland PROVINCIAL BANK OF IRELAND LIMITED 10 £ 10.01.48 påtrykt CANCELED	1+	25	
113	40	Finland 5 mark 1945 påtrykt Spécimen på for- og bagside, 2 x hul, limrester på bagside	1+	10	
114	40	6 forsk sedler	lot	h.b.	
115	40	Jugoslavien Ca. 47 sedler mange dubletter	lot	h.b.	
116	40	Norge 1 kr 1943 F	1	30	
117	40	DK 10 kr 1943 T Hellerung Si104	1	10	
118	40	DK 10 kr 1969 A8693C Si133	1+	10	
119	40	DK 10 kr 1976 A8762F Si139	1+	10	
120		Polen 2 zloty 1946, 10 zloty 1946, 2 x 10 zloty 1948, 20 zloty 1948	1-	10	
121		D 1 rentenmark 1937, 2 rentenmark 1937, 5 rentenmark 1923	1-	75	
122		DDR 1 mark 1948, 100 mark 1948	1-	15	
123		Ægypten 5 piastre, 3 x 10 piastre	1-	5	
124		Uruguay 1 peso 1939, 5 pesos 1939	1-	5	
125		Philipierne 2 x 100 pesos 1922 påtryk ”CENTRAL BANK VICTORY OF THE PHILIPINES”, 5 x 1 pesos 1969	1-	5	

Dette voldte helt frem til 1864 ikke uvæsentlige kvaler, såvel i indenrigsk som udenrigsk henseende.

To simple kobbermønter kan ved nærmere kendskab få værdi af høj karat og således medvirke til, at en tilsyneladende samling får en ikke ringe historisk værdi. Sluttelig må lige nævnes, at nogle af sechlingene fra 1850 og 1851 findes i forgyldte og forsøvede eksemplarer, idet ivrige tilhængere af oprøret har villet gøre deres kære mønt særlig smuk. Disse eksemplarer er dog så sjældne, at det kun er beskåret de få at eje dem.

Henry Hofmand Nielsen.

Bragt første gang november 1998

Hammerslagspris ved medlemssalg og auktion den 10. januar 2017

Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris
1		22		43		64		85		106	155
2	125	23	12	44		65	10	86	5	107	55
3	175	24	26	45	1000	66		87	20	108	
4		25	155	46	1000	67		88	80	109	30
5		26	28	47	720	68		89		110	30
6		27	60	48	1900	69		90	30	111	30
7	75	28	16	49	10	70		91	30	112	30
8	25	29		50	12	71		92		113	205
9	25	30		51	12	72		93	30	114	
10	25	31	100	52		73		94	64	115	
11		32	65	53	20	74		95	5	116	
12	60	33		54	33	75		96	10	117	
13	310	34		55	16	76	40	97		118	
14	140	35		56	22	77		98	10	119	
15		36		57	14	78	10	99	40	120	
16		37		58	12	79	15	100	54	121	
17	60	38	90	59	125	80		101		122	
18	110	39		60	50	81		102		123	
19	410	40		61		82		103	35	124	
20		41		62	50	83		104		125	
21	20	42		63		84		105	15	©	

Numismatisk Forening afholder medlemsmøde med auktion **tirsdag den 14. marts 2017 kl. 19.30** i NygadeHuset i Aabenraa.

.....